

de **AAMBINDER**

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

06 Bidden om
vrede

13 Nieuwe kerk
Brant County

23 Hoog water

Gekomen en niet aangenomen

ds. C.G. Vreugdenhil, Houten

De Zoon van God is naar deze wereld gekomen.
Wat een genade! Eindelijk was het zover.

► Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.

Johannes 1:11

De belangrijkste gebeurtenis in de wereldgeschiedenis: Het Woord is vlees geworden. Christus kwam om verloren zondaars zalig te maken. Hij legde Zijn heerlijkheid af. God werd mens. Hij kwam om te lijden en te sterven voor de zonde van de wereld. Maar toen de langverwachte Messias als een geschenk van Gods eeuwige liefde op aarde kwam, namen de mensen Hem niet aan. Wat een belediging voor God! Toen God alles gaf wat Hij had, had de hoogmoedige mens Hem niet nodig. Hoe is het mogelijk? Inderdaad, maar wat is onze reactie?

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE MIDDELHARNIS

Als ds. H. Kieviet op 3 april 1928 een nieuw kerkgebouw aan de Chr. de Vrieslaan in Middelharnis in gebruik neemt, ontstaat er in deze plaats een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Dirksland. Op 24 juni 1928 wordt deze afdeling reeds zelfstandig. In verband

met de groei van de gemeente wordt het aantal zitplaatsen in 1958 met ruim 100 uitgebreid tot ongeveer 475. Tevens wordt de voorgevel ingrijpend gewijzigd. Omdat het kerkgebouw niet verder mag worden uitgebreid, verhuist men in 2012 naar een nieuw kerkgebouw (met 600 zitplaatsen) aan de Landbouwweg. De eerste dienst in de Sionkerk - op 14 januari - wordt geleid door ds. S. Maljaars. Hij spreekt daarbij over Jesaja 14:32: 'Wat zal men dan antwoorden den boden des volks? Dat de HEERE Sion gegrond heeft, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden'. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Geweid bij de stromen'. Het aantal belijdende leden bedraagt 419, het aantal doopliden 323.

Christus kwam tot het Zijne: Zijn eigen huis, Zijn volk, Israël. Letterlijk staat er: Hij kwam tot 'hetgeen Zijn eigen was'. Dat slaat op Zijn wettig eigendom, Israël, Zijn volk. Uit alle volken van de aarde had God Israël tot Zijn volk aangenomen. Op een heel bijzondere wijze had Hij Zich aan hen geopenbaard, speciaal aan de kinderen van Abraham. Dubbelhard hadden ze Hem nodig, want ze zaten gevangen in de greep van de duisternis. Wat een wonder dat Hij gekomen is, in verlossende liefde en innerlijke ontferming.

Verworpen en afgewezen

Wat zullen de Zijnen Hem na zoveel eeuwen van belofte en verlangen met open armen ontvangen. Wat zullen ze Hem met vreugde begroeten, liefhebben en dienen. Helaas, de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Ze hebben Hem verworpen, afgewezen. In Bethleem was geen plaats, in Nazareth wilden ze Hem doden, in Gadara moest Hij vertrekken, in Galiléa werd Hij verworpen, in Judéa zochten ze Zijn dood en in Jeruzalem werd Hij de stad uitgeworpen. Afgewezen en uitgewezen kwam Hij als een ongewenste vreemdeling, ja, als een misdadiger te hangen tussen hemel en aarde aan het kruis. Ze hebben Hem niet aangenomen. De Heere Jezus zegt het Zelf, nadat Hij Zich had aangeboden als het 'Brood des levens': Gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben. Niet aangenomen, verworpen! Wat een bitter antwoord op Zijn gevende liefde. Hoe wordt hier het ongeloof aan de kaak gesteld. Wat zit daarachter? Wat is het wezen van de vijandschap van de Joden? Een verkeerd godsbeeld. Een verkeerde theologische visie. Een Messias als Jezus wilden ze niet. Hij voldeed niet aan hun verwachtingen. Ze wilden een koning op Davids troon, een held en verlosser van het juk van de Romeinen. Ze wilden niet het Lam, Dat kwam in de diepste vernedering om de zonde te verzoenen. Dat was tegen hun vlees. Want dan moet er een streep door je eigen kracht. Dan moet je erkennen dat je

zelf slecht bent en des doods schuldig. En dat stuit toch bij ieder natuurlijk mens tegen de borst.

Jezus kwam als de Eigenaar van het Zijne. De Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Daarmee wordt Israël in staat van beschuldiging gesteld. Wat een verzet, nota bene tegen het grootste en kostbaarste geschenk van God. Hij biedt Zichzelf aan met al de schatten van Zijn genade. Maar de godsdienstige mens zegt: We hebben U niet nodig. Wat een opstand tegen God. Wat een verharding. Door al dat afwijzen van Christus krijgen we steeds meer eelt op onze ziel. We willen niet zalig worden zoals God het wil. En daarom hebben we Hem niet nodig. We willen onze vrome godsdienst niet prijsgeven. We willen onze eigen inbreng niet achterwege laten. We willen niet naakt aan de dijk gezet worden door het geloof in een Zaligmaker Die alles doet en vijanden met God verzoent. Daar hebt u de Joden, daar hebt u de mens van nature.

Zijn merk- en veldteken

Wat doen wij met het Evangelie van deze Zaligmaker, Die niet gekomen is om de wereld te veroordelen, maar te behouden? (Joh. 3:17). Hij heeft recht op ons leven. We zijn verzegeld met het merkteken van Zijn verbond: het merk- en veldteken van Koning Jezus (Nederlandse Geloofsbelijdenis, art. 34). Wijzen we Hem altijd nog af? Zolang we dat blijven doen, blijft ook de toorn van God op ons rusten (zie Joh. 3:36).

Hoe dichter we bij Christus' openbaring in Zijn Woord leven, des te erger is de verwerping van Hem. En des te rechtvaardiger is het oordeel dat over ons komt, als we in die zonde van ongelof volharderen.

Is Christus dan voor niets gekomen? Gelukkig niet. In het vervolg lezen we dat er mensen zijn, die Hem wel aannemen en in Zijn Naam geloven. Zij krijgen het recht om een kind van God te zijn. Het zijn er velen. Hoe kan dat? Waren zij beter dan de anderen? Hadden zij meer kwaliteiten? Waren

zij niet onmachtig en onwillig? Lagen zij van nature niet in de geestelijke dood? Nee, het geheim is dat God daar Zelf voor zorgt. Johannes onderstreept nog eens het absolute genedekarakter van het heil. Het geloof is uit het gehoor van het Woord (zie Rom. 10:17). Door de onweerstaanbare kracht van Zijn genade wekt Hij zondaars op uit de geestelijke dood. Hij maakt plaats voor het offer van Christus in het leven van hen die God niet zochten. Hij verwondt en Zijn handen helen. Hij ontdekt ze aan hun verloren staat en hun hemelhoge schuld, maar Hij openbaart ook de rijkdom van Christus' verdiensten. Dan ga je zien op Zijn almacht en gewilligheid.

We willen niet zalig worden zoals God het wil.

God zorgt er Zelf voor dat Christus wordt aangenomen door het geloof; Hij zorgt voor mensen die in Zijn Naam geloven (vers 12). En in vers 13 onderstreept Johannes dat het niet in de macht van de mens ligt om zichzelf op te werken tot een kind van God. De oorsprong van het geloof, het aannemen van Christus en het kinschap van God, ligt in God. Ze worden uit God geboren. Laten we die volgorde maar vasthouden: Jezus aannemen, in Zijn Naam geloven en dan zien waar het vandaan komt: uit God geboren. Dat hebben we nodig: een persoonlijke kennis aan Christus. Dan leven we uit Hem en voor Hem. Dat is tot eer van God en we zullen er zelf wel bij varen. Geprezen zij deze eeuwige Koning, Die zonder onderdanen niet zijn kan (Nederlandse Geloofsbelijdenis, art. 22). ♦

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

A

AANHOUDEN

Wat de letter A betreft, verdient het woord 'aanhouden' ook aandacht als benaming voor het geloof. Ik geef wel toe dat dit woord vooral in verband staat met het gebedsleven. De gelovige blijft immers ondanks alle belemmeringen in het gebed worstelen met God. Hij doet dat zuchtend en smekend, want hij kan en wil God niet laten gaan vóórdat Hij hem zegent, en hem geeft wat hij van harte begeert. Maar ik twijfel er niet aan dat het geloof de genade is die Gods kind de kracht en de aandring geeft om vol te houden. En wat nog méér is: zijn aanhoudend bezig zijn met het oog op Christus wordt juist geloof genoemd. Vergelijk Mattheüs 15:28, waar gezegd wordt: 'O vrouw, groot is uw geloof!'

Om te laten zien hoe het geloof de ziel doet aanhouden, denken wij dat het beter is dat met enkele voorbeelden te illustreren dan u een theoretisch betoog voor te houden.

De Kananese vrouw

Een van de meest sprekende voorbeelden van 'aanhouden' vinden we bij de Kananese vrouw (Matth. 15:22-28). Ik wil liever een aantal opmerkingen maken van wat wij daar lezen dan een letterlijke uitleg geven van de tekstwoorden. Wie deze geschiedenis leest, zal met mij opmerken dat God in Zijn wijs bestuur en voorzienig beleid - vóórdat Hij Zijn genade toont - het toelaat dat een mens in bepaalde omstandigheden komt die hem kwellen, zonder dat hij daarbij ook maar enige vrede of rust ondervindt. God geeft dan een knagende worm, ▶

- ▶ die het genot van alle genoegens en vertroosting en wegneemt. Daarna pas nadert Jezus Christus tot dicht bij een arme en verloren zondaar, om Zich aan hem in Zijn genade te openbaren. Dan staat Hij de zondaar toe dat deze - op grond van het genadeverbond - met Hem spreekt en zo heel persoonlijk het geloof beoefent.

Zo was het met degenen die op het Pinksterfeest tot bekering kwamen (zie Hand. 2:37). Toen was er een priem door hun hart gegaan. Zo was het ook met de Kananese vrouw. Haar dochter was deerlijk door een duivel bezeten, en dit dreef deze vrouw en dwong haar om tot Christus te gaan. Dit maakte ook dat zij bleef aanhouden.

Zo is ook vandaag Gods weg nog met veel mensen. Hij laat hen eerst onder de roede van de verdrukking doorgaan, vóórdat Hij hen onder de lieflijke band van het verbond brengt (vergelijk Ez. 20:37). Hij doet rampen, oordelen en veel benauwdheden over hen komen waardoor het geweten ontwaakt, en de mens hulpeloos en radeloos wordt zonder rust te vinden. De uitdrukking op zijn gezicht verandert en hij kan niet leven zoals hij vroeger deed. Er ontstaat een benauwdheid in het hart die het plezier uit zijn leven wegneemt, hoewel hij dikwijls niet weet wat er nu eigenlijk aan schort.

Ik ben van mening dat er velen zijn die langs deze weg tot God gebracht worden. Lees Psalm 107 aandachtig. Daarin zijn voorbeelden te vinden van allerlei mensen die vanuit hun benauwdheid tot God roepen en door Hem geholpen worden. Er zijn mensen die nog zwak zijn in het geloof. In hen leeft wel een begin van het werk van God, maar zij weten het nog niet. Maar als zij het zouden opmerken, zou hen dat voor moedeloosheid bewaren.

▶ wordt vervolgd

De leringen

ds. A. Schot, Nunspeet

In het vorige artikel zagen we dat de vaders tussen de uitleg en de toepassing de leringen plaatsten. Hyperius had deze drieslag ontworpen. Homiletisch gezien bleef dit model centraal staan bij de gereformeerde piëtisten. De Voetianen pleitten voor de handhaving van dit leerelement. In dit artikel wil ik nader ingaan op dat begrip 'leringen'.

In zijn dissertatie "Tussen tekst en toepassing" geeft ds. G.W.S. Mulder aan: 'Om de toepassing goed in de enkelvoudige Schriftzin te funderen heeft Hyperius een andere methode aangewezen: 'De Schriftvergelijkingen'. Dat is de methode van de Schriftuitleg. Deze methode wordt nog een keer gebruikt (als een Bijbelse dubbelcheck) als men naar de toepassing overgaat. (...) Hyperius stelt namelijk dat uit het vergelijken van de Schriftplaatsen een tweede betekenis van de Schrift naar voren komt. Perkins stelt dat in de 'rechtsnijdinge' Gods Woord 'bekwaam wordt om te stichten.' En Hoornbeeck zegt dat bij het funderen van de lering op meerdere Schriftplaatsen 'het sap en bloed van de Schrift wordt uitgeperst'. Alle drie de auteurs maken deze opmerking ten aanzien van hetzelfde moment in de preek, namelijk als vanuit de tekst, al Schrift met Schrift vergelijkende, de toepassing wordt aangewezen' (citaat blz. 283 dissertatie).

De Schrift is bepalend

De leringen maken de innerlijke samenhang van de Schrift duidelijk.

Door gebruik van de leringen is de exegetische ingekaderd in de basisregel van Schrift met Schrift vergelijken.

'De Heilige Schrift moet bepalend zijn voor de redeneertrant en niet andersom'.

Door het wegvallen van de leringen ontstond bij de Cocceanen de ruimte voor allegorische verklaringen. De Schriftvergelijkingen zijn voor de toepassing belangrijk. 'De Heilige Geest heeft Zich verbonden aan het Woord en niet aan onze redeneringen; de Schrift moet bepalend zijn voor

de redeneertrant en niet andersom' (blz. 295).

Zo vond men de lering van cruciaal belang om de toepassingen op een verantwoorde manier te laten voortkomen uit de tekst. In het licht van de beeldspraak uit 2 Timotheüs 2 vers 25 kan volgens Perkins de lering vergeleken worden met het losmaken van dat deel van het brood en de toepassing met het persoonlijk uitreiken daarvan. De leringen zoomen in op wat er voor de hoorder uit de tekst te leren is. Dit gebeurt door bij de leringen meerdere teksten samen te brengen. Zo werd door de vaders de tijdbetrokkenheid van de preek gefundeerd.

Bij de keuze van de leringen kon men zich ook voegen naar de actualiteit. De leringen hebben niet alleen een homiletische betekenis, maar ook een theologische betekenis. Aan de leringen wordt het Bijbelse gezag van de preek verbonden. Als de prediker

de tekst verklaart door Schriftvergelijkingen, zal de hoorder gevoelen dat Gods Woord levend en krachtig is. Perkins: 'Dan wordt het Woord bekwaam om te stichten'. Zo ontsluit zich volgens Hyperius 'de tweede betekenis van de Heilige Schrift'. Daarmee bedoelt hij de betekenis voor het hart; het persoonlijke nut van de tekst (citaat dissertatie blz. 300).

Verantwoorde toepassing

Ds. G.W.S. Mulder concludeert dat de leringen bedoeld zijn als een instrument om te komen tot een verantwoorde toepassing van de tekst; om de Schrift in zijn ware zin te verstaan. Is dit model relevant voor de prediking in de 21e eeuw? Ds. Mulder geeft aan dat, als de lering en de toepassing op welgekozen momenten in de preek worden geplaatst, de hoorder voor het gezag van de Schrift wordt geplaatst. De relevantie daarvan blijkt in de diverse levensverbanden.

De leringen hebben niet alleen een homiletische betekenis, maar ook een theologische betekenis.

Broeder Mulder bepleit dan ook het bewust inzetten van de lering in de preek. Hij geeft aan dat door de Schriftvergelijkingen de aansluiting bij de hoorder wordt geoptimaliseerd (dissertatie, blz. 327). Als de boodschap voor de hoorder in de ene tekst niet duidelijk is, zal de andere tekst er meer licht op werpen. Tegelijkertijd wordt de preek des te sterker in de Schrift gefundeerd.

Zijn aanbeveling ten opzichte van de leringen is: 'Laat de Schrift zichzelf verklaren door middel van de Schriftvergelijkingen, juist met het oog op de toepassing. De leringen kunnen ook bijdragen aan het tegengaan van het algemeen en oppervlakkiger worden van de Schriftuurlijk-bevindelijke prediking. Verder geeft het element van de leringen belangrijke theologische thema's een plaats in de prediking'.

Met broeder Mulder zie ik de grote meerwaarde van een goed gefundeerde toepassing. Dat is wat wij bedoelen met de Schriftuurlijk-bevindelijke prediking. ♦

► Beeld: Oude Kerk Amsterdam

► wordt vervolgd

Bidden om vrede voor Jeruzalem

ds. M.L. Dekker, Nazareth

Wat heerst er veel verwarring rond de oorlog die Hamas begonnen is tegen Israël.

Op 7 oktober heeft Hamas satanisch huisgehouden in het zuiden. Wat er gebeurd is, is te gruwelijk voor woorden! Er zijn martelingen geweest, verkrachtingen, verminkingen, zelfs van kinderen, jonge meisjes, niet voor te stellen. Er zijn mensen onthoofd, anderen zijn levend verbrand. Er zijn kinderen gemarteld en gedood voor de ogen van ouders, of andersom. Dit is allemaal door de terroristen

gefilmd en met trots op internet gezet. En nu roept Hamas nog steeds dat ze de 7^e oktober zullen herhalen, net zolang totdat Israël er niet meer is. Hamasleiders verwerpen openlijk de tweestaten-oplossing, want ze willen het land terug 'from the river to the sea'. Ze gaan eraan voorbij dat God Zelf de grenzen aan Jozua bekendgemaakt heeft (Joz. 1:4). Inderdaad, van de 'rivier tot aan de Grote Zee'.

Geestelijke strijd

In het Handvest van Hamas (uit 1988) wordt een vreselijke hadith (een gezaghebbende islamitische overlevering) geciteerd: 'De Profeet (...) zegt: 'De tijd van het oordeel zal niet aanbreken totdat de moslims de Joden zullen bevechten en hen zullen doden; bij gevolg waarvan de Joden zich achter rotsen en bomen zullen verstoppen. En iedere boom en [iedere] steen zal [dan] zeggen: 'O moslim, o slaaf van Allah, achter mij zit een Jood, kom hier en dood hem!', behalve de gharkadboom, want dat is een Joodse boom'.

Wat zijn velen blind voor deze geestelijke strijd, voor de aloude strijd tussen het Vrouwenzaad en het slangenzaad. Satan is uit op de totale vernietiging van de Joden. Hij kent de Bijbel beter dan veel christenen. Hij weet dat de Heere Zich eens zal openbaren aan het Joodse volk en dat dan ook een grote zegen zal volgen voor heel de wereld. Dat de 'aanneming' van Israël (hun bekering) zal zijn als 'het leven uit de doden' voor de wereld (Rom. 11:15). Wat een vooruitzicht! Maar met alle macht verzet de satan zich hiertegen. Wie Gods beloften voor het volk Israël in het Oude en in het Nieuwe Testament niet erkent, heeft geen zicht op de geestelijke strijd die nu gaande is. Dan zien we niet dat Israël nu niet bezig is om wraak te nemen, maar strijdt voor het eigen bestaan.

Dood of levend

Ook onder ons gaan stemmen op die zeggen dat Israël moet stoppen met deze oorlog. Maar wat zou daar het gevolg van zijn? Er zijn 136 gijzelaars in Gaza, dood of levend, misschien meer dood dan levend. Onder hen worden soldaten verkracht. Daar liggen bejaarden op sterven. Ergens in een donkere tunnel van Gaza zit een jongeman van wie zijn arm afgehakt is, als hij nog leeft. Zulke gijzelaars komen niet vrij als Israël de strijd nu stopt.

In Arabische landen en in het Westen worden miljarden euro's voor Gaza gedoneerd. Waar komt al dat geld terecht? Al jarenlang komt dit geld terecht bij de leiders van Hamas. Eerst

De dag des HEEREN

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

Ach die dag! Want de dag des HEEREN is nabij en zal als een verwoesting komen van den Almachtige.

Joël 1:15

hebben ze zichzelf daarmee verrijkt, vervolgens hebben ze er een hele stad onder Gaza van gebouwd. Er is niet veel geld bij de gewone bevolking terechtgekomen. Zo blijft Gaza zuchten onder het regime van Hamas. Hamas oefent een terreurbewind uit onder de eigen burgers. Binnenkort zal er wellicht opnieuw een 7e oktober plaatsvinden. En daarna nog één! En nog één. Is dat de oplossing? Natuurlijk is het vreselijk dat in Gaza onbedoeld burgers omkomen, ook al doet Israël er ontzettend veel aan om dit te voorkomen. Er worden flyers uitgestrooid rond gebouwen die gebombardeerd gaan worden, zodat de burgers zich tijdig in veiligheid kunnen brengen. Er worden mensen gebeld die bewoners van flatgebouwen moeten waarschuwen. Bepaalde wijken worden opgeroepen om te evacueren. Israël wordt overal als de agressor afgeschilderd, maar dat is niet terecht. Beseffen we dat er wordt gestreden tegen een terreurorganisatie die zegt uit te zijn op de vernietiging van Israël?

Vechten en bidden

Is er een alternatief? Er zijn mensen die zeggen: we moeten niet vechten, maar bidden! David bad, maar hij moest ook vechten. Het gebed ontstreef hem niet van de plicht zijn volk te beschermen. Bid en werk! We staan niet blind achter Israël, want ook Israël maakt fouten. Laten we het echter eens hebben over wat wij doen. Waar is ons gebed voor Israël, ons gebed om de bekering van Israël, om vrijlating van de gijzelaars, om heling van alle vreselijke trauma's? Waar is ons gebed of de Heere Hamas wil uitschakelen, en ook of Hij de Gazanen tot bekering brengt? Zijn deze zaken voor u, die wellicht kritiek heeft op Israël, al gebedszaken geworden? Laten we elkaar de spiegel voorhouden: bidden we om vrede voor Jeruzalem? Gelukkig weten we dat velen in de binnenkamer en ook op de kansel mee zuchten om vrede voor Jeruzalem, voor wie dit een dagelijks smeken is aan de troon van Gods genade. Bidt u ook om vrede voor Jeruzalem? ♦

Als wij spreken over 'de dag des Heeren' bedoelen we meestal de dag waarop de Heere Jezus opstond uit de dood. Deze dag is van Hem! De apostel Johannes schrijft dat hij de openbaring kreeg op 'de dag des Heeren' (Openb. 1:17). De andere zeventien keren dat de Schrift spreekt over 'de dag des HEEREN' gaat het echter niet over de rustdag. De dag des HEEREN is in de Bijbel vooral: de laatste dag van de wereldgeschiedenis. De dag dat de HEERE het laatste woord zal hebben. De dag waarop Hij gericht gaat houden. De dag waarop Zijn Koninkrijk gekomen is. De dag waarop alle goddelozen van de aarde weggedaan zullen worden en Christus heersen zal van de zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden van de aarde (Ps. 72:8). In geen ander Bijbelboek gaat het zo vaak over de dag des HEEREN als in Joël. Vijf keer komt de uitdrukking voor in zijn kleine Bijbelboek.

Ach die dag!

Aan het einde van de Nederlandse Geloofsbelijdenis spreekt Guido de Brès het verlangen van de levende Kerk uit: 'Daarom verwachten wij dien groten dag met een groot verlangen, om ten volle te genieten de beloften Gods, in Jezus Christus, onzen Heere' (NGB, art. 37). Joël begint echter anders. Hij roept het uit: 'Ach die dag!' Met zijn profetische blik ziet hij achter de vreselijke verwoesting door de sprinkhanenplaag een andere dag opdoemen. Een dag van verwoesting waarbij alle andere dagen in het niet vallen. De Almachtige zal alles verwoesten wat strijdt met Zijn heiligheid.

En wie zal dan bestaan?

Ja, Joël zal ook gaan profeteren over de troost van de dag des HEEREN. Maar hij begint door te roepen: 'Ach die dag!' Want het volk is helemaal niet klaar voor de dag des HEEREN. En wij? Zonder waarachtige bekering zal die dag des HEEREN voor ons een vreselijke dag zijn. Een dag die zoveel erger is dan de meest zwarte, verdrietige en moeilijke dagen van ons leven. Niets is zo erg dan de volle uitgieting van Gods toorn over een goddeloos leven. Ach die dag!

De dag is nabij

Wanneer komt die dag? 'Doch van dien dag en ure weet niemand, ook niet de engelen der hemelen, dan Mijn Vader alleen' (Matth. 24:36). Nee, de datum weet Joël ook niet. Maar wel zegt hij: 'de dag des HEEREN is nabij'. Die dag des HEEREN komt niet in de verre toekomst, maar is al vlakbij. Ieder moment kan de dag des HEEREN aanbreken! Heeft Joël zich niet vergist? Hoeveel eeuwen zijn er inmiddels niet verstreken? Toch moet Joël zeggen, in zijn tijd én tegen ons: die dag is nabij. Stel je bekering niet uit, want je zou te laat kunnen zijn. 'Want velen (zeg Ik u) zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen, namelijk nadat de Heere des huizes zal opgestaan zijn en de deur zal gesloten hebben' (Luk. 13:24-25). Zoek dan vandaag nog behoud voor je ziel. Smeek om de trekking door de Heilige Geest. Vlucht naar de enige Schuilplaats waar behoud te vinden is. Haast, behoud u derwaarts (Gen. 19:22).

► wordt vervolgd

Een logisch voorstel

ds. J.M.D. de Heer, Rotterdam

De synode van de Nederlandse Gereformeerde Kerken (NGK) bespreekt in maart het voorstel om praktiserende homo's toe te laten tot het Avondmaal en de ambten. Het is een ingrijpende, maar ook logische stap. Ze hangt namelijk samen met een nieuwe manier van Bijbellezen die in dit kerkverband gangbaar is geworden.

Over de nieuwe manier van Bijbellezen stond in de zomer van 2022 een serie artikelen in De Saambinder. We vatten de boodschap van deze serie eerst kort samen. Wij geloven onvoorwaardelijk dat de Bijbel het geïnspireerde Woord van God is. Door de Bijbel openbaart God wie Hij is, wie wij zijn, hoe we door Christus

verlost kunnen worden en hoe wij naar Zijn wil leven.

Schuiven

De Bijbel vraagt om uitleg en toepassing, elke keer opnieuw. De regels voor de uitleg noemen we de hermeneutiek. Van wezenlijk belang is dat we deze regels uit de Bijbel zelf

halen. Ofwel, God bepaalt hoe Zijn Woord wordt uitgelegd.

Juist op dit vlak is er veel gaan schuiven in de kerken. Wat is er gebeurd? De mens heeft een (te) grote plaats gekregen in de uitleg van de Bijbel. De beleving van de lezer krijgt zelfs een zelfstandige plaats. Het gaat dan niet zozeer om de oorspronkelijke bedoeling van de Heere - de zin en mening van Gods Geest - maar om de manier waarop ik nu de Bijbeltekst uitleg en beleef. En die beleving kan anders zijn dan de Bijbel zegt.

Toegepast op het onderwerp van de synode van maart. Het synoderapport ontkent niet dat de Bijbel homorelaties afwijst. Wie dat wel doet, moet een aantal teksten uit de Bijbel knippen. De Nederlands gereformeerden willen een bijbelgetrouwe kerk zijn. En dus laten ze de woorden van de Bijbel staan. Maar, zo is de vervolgvraag, past deze Bijbel nog bij onze beleving? Passen de homorelaties waartegen in Leviticus en Romeinen zo ernstig wordt gewaarschuwd bij onze beleving? Anders gezegd, zo stelden de vrijgemaakten al in 2017, de Bijbel veroordeelt 'perverse verhoudingen', maar hedendaagse homo's beleven juist dat ze een 'duurzame relatie in liefde en trouw' hebben. Kunnen zij dan een volwaardige plaats krijgen in de gemeente?

Uitgangspunt

Wat is hier gebeurd? Leidend is niet meer de bedoeling die God in Zijn Woord openbaart, maar de beleving van de mens. Het uitgangspunt ligt in de praktiserende homo die zich niet herkent in wat de Bijbel over de homoseksuele praktijk schrijft. Daarom moet je deze persoon, met zijn beleving en praktijk, niet veroordelen. Je kunt toch niet in iemands diepste gevoelens treden?

Als twee mannen of vrouwen elkaar liefhebben en ze voelen zich seksueel tot elkaar aangetrokken, als ze er voor zichzelf van overtuigd zijn dat God hun die ruimte geeft, wie zijn wij om hen dat geluk te ontzeggen? Het is de nieuwe manier van Bijbeluitleg

▶ Als een kerk ruimte biedt voor wat God in Zijn Woord verbiedt, is dat niet gericht op het (eeuwige) welzijn.

die aan zo'n overtuiging steun biedt. Daarom is deze nieuwe hermeneutiek zo gevaarlijk. Je kunt dan alle kanten op met de Bijbel.

Van wezenlijk belang is dat we deze regels uit de Bijbel zelf halen.

Pastoraal

Als we over homoseksualiteit spreken, is het heel belangrijk dat we mensen met homoseksuele gevoelens niet uit het oog verliezen. Het kan voor hem of haar pijnlijk zijn als er niet mét hen maar óver hen wordt gesproken alsof ze een probleem vormen in de kerk. Een luisterend oor en begrip voor hun pijn en moeite is van groot belang. Harde veroordelingen, laat staan scheldwoorden, hebben al veel kwaad gedaan. Dat past een kerk niet.

Wat is wel pastoraal? Leiding geven vanuit Gods Woord, met het oog op het welzijn van de naaste, lichamenlijk, emotioneel én geestelijk. Het geestelijke welzijn kan nooit worden losgemaakt van wat God in Zijn Woord openbaart. Ofwel, als een kerk ruimte biedt voor wat God in Zijn Woord verbiedt, is dat niet pastoraal, niet gericht op het (eeuwige) welzijn. Een kerk die een deur openzet die God sluit, is ongehoorzaam, geeft geen geestelijke leiding, maar misleiding. Juist daarom is de nieuwe manier van Bijbeluitleg zo gevaarlijk. Ze knipt weliswaar geen teksten uit de Bijbel, maar zet teksten in de praktijk buiten werking. Een waarschuwing voor ons! ♦

► slot volgt

Avondmaal in het ziekenhuis

ds. M. Karens, Middelburg

Tijdens een catechisatieuur kwam er een vraag: Kan en mag je het Heilig Avondmaal ook in de bank houden, als je wel een kerkelijk recht hebt? Eigenlijk zijn dit twee vragen. Kan het? En mag het?

Voor wie is het Heilig Avondmaal ingesteld? Het hart moet onderzocht worden of er de beleving van berouw, geloof en liefde is. Het gaat dus om bevindelijke kennis van de drie stukken. Ook voor Gods kind is het 't liefdesbevel van de Meester. Bekeerden mogen niet afblijven, als ze gezond zijn en gelegenheid hebben om het te kunnen gebruiken, want dat is tegen de vriendelijke nodiging van Christus. Het is tegen hun eigen vertroosting en wasdom, tegen de belijdenis van Christus en tegen de gemeenschap der heiligen, zegt Brakel.

Het *mag* dus niet, maar *kan* het wel? In bijzondere omstandigheden kan de Heere een bijzonder teken van Zijn liefde geven. De volgende gebeurtenis als voorbeeld. Ouderling J. Lengkeek was een man die de Heere vreesde. Dat kwam openbaar in zijn hele leven, in de kerk en op zijn werk. Vele jaren mocht hij de gemeente van Zoetermeer dienen.

Rondom de bediening van het Heilig Avondmaal was er bij hem dikwijls veel strijd. Maar dit keer was er bij de voorbereiding al een hartelijk uitzien om komende zondag in het midden van de gemeente de dood van zijn Zaligmaker te gedenken. Er was een diep mishagen van zichzelf en een oprecht hongeren en dorsten naar de gerechtigheid van Christus. Hij mocht geloven dat het enige zoenoffer van de Borg ook voor hem was gebracht. Er was een vertrouwend uitzien om met de ware

disgenoten in het kleine kerkgebouw in de Dorpstraat de dood van Christus te gedenken.

Hoe heilig zijn Gods wegen. Op de vrijdag vóór die zondag overkwam Lengkeek een ernstig ongeluk. Bij de afbraak van het oude NS-station in Zoetermeer raakte hij zwaar gewond en moest hij worden opgenomen in het Westeinde-ziekenhuis in Den Haag. Later heeft hij verteld dat het ergste voor hem was dat hij die zondagmorgen niet kon opgaan naar Gods huis. Maar ook mocht hij - met tranen in zijn ogen - vertellen hoe de Heere op zijn ziekenhuisbed was overgekomen. In gedachten was hij tijdens de viering van het sacrament bij de gemeente geweest. Met geloofsogen mocht hij zien op het gebroken brood en de vergoten wijn. Zo mocht hij in diepe verwondering proeven en smaken de hartelijke liefde van de Zaligmaker, niet alleen voor anderen, maar ook voor hem. 'Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven'.

Zo werd die zondagmorgen Lengkeeks geloof versterkt, zijn liefde verwakkerd en zijn hoop verlevendigd. In het ziekenhuis ontving hij de voorsmaken van de volle zaligheid, waarin hij nu al vele jaren ten volle mag delen. 'Zalig zijn zij die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft van het Lam'.

Met dit in gedachten gaf ik die catechisant een wonderlijk antwoord: Het *mag* niet, maar het *kan* wel. ♦

De begenadigde Stad

ds. B.J. van Boven, De Valk-Wekerom

In Stad Mensziel is grote verwondering! De drie zwarte geklede gevangenen komen terug in witte klederen.

Ze hadden de dood verdiend en verwacht, maar hebben het leven en de vrede ontvangen! Wat een wonder! De heer Geweten kreeg de opdracht om de Stad dit wonder te melden: 'Pardon, volkomen vergiffenis voor Mensziel! Mensziel zal dit morgenochtend te weten komen!' De volgende morgen verzamelen de inwoners zich op het marktplein. De pardonbrief wordt voorgelezen: 'De HEERE, de HEERE God, barmhartig en genadig, vergevende de ongerechtigheid, de overtreding en zonden. Alle godslastering zal vergeven worden'.

Grote blijdschap heerst in de Stad en de klokken worden geluid. Rondom

Bron: Bunyan Stichting

de Stad wapperen de vlaggen en vaandels van Immanuël; de helft op berg Genade en de andere helft op berg Gerechtigheid! De kapiteins van Immanuël vertonen zich in hun volle wapenrusting aan de Stad. De inwoners smeken of ze de Stad maar binnentrekken: 'O, dat Vorst Immanuël met Zijn kapiteins en krijgslieden voor altijd in Mensziel wilden wonen'. Ze begeren naar Zijn wetten te leven en ze hopen op Zijn bescherming tegen de aanhangers van Diabolus.

De intrek van Immanuël

Als Immanuël de Stad binnentreedt zijn alle poorten open, maar Hij zal door de Oogpoort binnenkomen. Op Zijn koninklijke wagen rijdt hij, gekleed in Zijn gouden wapenrusting. De trompetten klinken, de vlaggen zijn ontplooid, Zijn tienduizenden volgen Hem op de voet en de oudsten van de Stad gaan vooruit! Immanuël neemt Zijn intrek in het kasteel, begeleid door kapitein Geloof. Daarna krijgen verschillende kapiteins een plaats in de Stad, zoals bijvoorbeeld Kapitein Onschuld bij de heer Rede, kapitein Geduld bij de heer Gemoed en kapitein Oordeel bij de heer Geweten. Tenslotte wordt een feestmaal aangericht voor alle inwoners en hoort men lofliederen zingen tot Zijn eer.

Hoe teer beschrijft Bunyan in dit gedeelte het moment dat een ziel

bewuste kennis krijgt van de Persoon van Immanuël. Was de heer Ontwaakt Geweten eerder al eens onder de indruk geweest van Zijn schoonheid, dit overtreft alles. Zo is het nog! Wat is het uitnemend als een ziel door het geloof een glimp van de Koning mag aanschouwen! Nog uitnemender is het als Immanuël in al Zijn heerlijkheid mag worden gezien. Dan is alles wat aan Hem is gans begeerlijk. Dan wordt beleefd hoe goedertierenheid en waarheid elkander ontmoeten en hoe gerechtigheid en vrede elkander kussen. Maar dan worden ook al die kapiteins ons zo lief! Dan krijgt 'de rede' een metgezel in Onschuld. Dan mag het gemoed iets ontvangen van geduld en lijdzaamheid. Dan krijgt de ziel een teer geweten met levende overtuigingen. Dan wordt er vrede ervaren in het hart. Bijzonder als Hij Zijn maaltijd aanricht voor Zijn volk en de bijzondere spijzen hen worden voorgezet: het brood der engelen en de honing uit de rotssteen. Een overvloed van Zijn gaven!

Geliefde lezer, kennen wij iets van dat grote wonder? Ach, wat maakt dat klein! Daar leren we de laagste plaats met Mefiboseth innemen: 'Wat is uw knecht, dat Gij omgezien hebt naar een doden hond, als ik ben?'

Diabolisten gevangen genomen

Maar er moet nog meer gebeuren in Stad Mensziel. Immanuël geeft bevel dat het beeld van Diabolus tot puin vergruisd moet worden, zodat het door de wind verstrooid zal worden buiten de Stad. Het heerlijk Beeld van El-Shaddai en Zijn Zoon zal weer opgericht worden. Dit Beeld zal heerlijker blinken dan ooit tevoren en Zijn Naam moet duidelijk gegraveerd worden op de buitenmuur van de Stad, in het fijnste goud.

Dan komt de tijd dat de aanhangers van Diabolus gevangengenomen moeten worden om voor de rechtbank te verschijnen. Eerst pakt men de drie ergste diabolisten: Atheïst, die de Stad geleerd heeft dat er geen God is. Daarna Zinnelijke Lust, die

Bron: Bunyan Stichting

de inwoners voorleefde met allerlei boze lusten als vloeken, liegen, ontucht plegen, Gods dag ontheiligen, enz. Tenslotte Ongeloof, die alles wat van de Koning was hoonde en ontkende. Vervolgens nog zes andere aanhangers van Diabolus: Vergeet-het-goede, die wat slecht was goed onthouden kon, maar wat goed was snel vergat. Hardhart, die de inwoners verhinderde om berouw te krijgen over hun zonden door hen te verharderen. Valse Vrede, die altijd maar riep dat er vrede was, maar er was geen vrede, het was dodelijke gerustheid. Onwaarheid, die het beeld van El-Shaddai omvergeworpen had en Zijn wetten vreselijk overtreden. En dan was er ook nog Meedogenloos, die steeds de gedachten van de inwoners afleidde zodat ze hun diepe ellende niet konden bewenen. Ten slotte was er ook Hoogmoed, die de inwoners geleerd heeft hoe ze zich in hoogmoed moesten verzetten tegen El-Shaddai.

Terechtgesteld

Op de marktplaats worden ze terechtgesteld. Alleen Ongeloof weet te ontvluchten naar Diabolus en vertelt hem alles wat gebeurd is. Samen smeden ze hun plannen om zich te wreken. De inwoners van de Stad moeten zelf

de veroordeelde diabolisten kruisigen! Maar dat was een moeilijk werk voor Mensziel. Deze vijanden bieden zoveel tegenstand! Daarom roepen de mannen de hulp van Immanuël in. We lezen: 'Nu had de grote El-Shaddai een Geheimschrijver in de stad, die de mannen van Mensziel liefhad. Deze was zonder dat zij het wisten op de plaats der terechtstelling tegenwoordig'. Geheimschrijver is een beeld van de Heilige Geest. Bunyan wijst op Romeinen 8:13: 'Maar indien gij door den Geest de werkingen des lichaams doodt, zo zult gij leven'. En zo werden de Diabolusmannen, die een plaag voor de Stad waren, gekruisigd.

Lezer, is het niet een ontdekkend gedeelte dat ons hier wordt voorgehouden? Als een arme zondaar Immanuël mag leren kennen en beminnen, gaat ook het ontdekkend werk van de Heilige Geest door. Wat leven er veel zonden in ons verdorven hart! En wat zijn we er toch blind voor. Gods kinderen komen er achter dat al die verdorven lusten wonen in hún hart: atheïsme, zinnelijke lusten, hardheid van hart, valse vrede, afkerigheid van het goede, leugenachtigheid, onbarmhartigheid en hoogmoed. En dat al deze zonden versterkt worden door het goddeloze ongeloof! Want

ongeloof houdt God verdacht, in Zijn liefde, trouw en macht.

Bovendien moeten ze er tot hun grote smart achter komen dat ze niet één van die verdorven zonden kunnen kruisigen. Zo krijgen ze de Geheimschrijver nodig. 'Indien gij door den Geest de werkingen des lichaams doodt!' Onze kanttekenaar schrijft hier bij 'door den Geest': 'Namelijk Die in u woont, en u alrede kracht daartoe heeft gegeven, zo gij maar door gebeden en andere oefeningen der godzaligheid dezelve behoorlijk verwekt'.

Hier leren wij dat de Heilige Geest daartoe de gebeden wil geven en de oefeningen der godzaligheid, zoals het mediteren, onderzoeken van de Heilige Schrift en het verkeren onder de zuivere bediening van Gods Woord. Maar hoe zullen zij die 'werkingen des lichaams' (dat zijn alle begeerlijkheden en zonden in hen) dan doden? Nog eens luisteren we naar onze kanttekenaar: 'Dat is, wederstaat, ten onder brengt, dat zij in u niet leven of heersen'. O, zo kan Gods arme volk alleen door die dierbare Heilige Geest de diabolisten in hun hart weerstaan. Het machtig wapen waar de Heilige Geest in oefent is de tere vreze des Heeren, die doet wijken van het kwaad. Hoe is dat bij ons, lezers?

*Maar zie hoe God de Rechter vrijspreekt,
Zich op de stad Mensziel niet meer wreekt,
Hier heeft Zijn Zoon voor haar volkomen voldaan,
Zie hoe Immanuël Zijn Stad in zal gaan!*

*Satans getrouwen
worden terechtgesteld,
en het rechtvaardig vonnis
wordt geveeld!
Geheimschrijver leert hoe het vlees
wordt gedood,
zo word ik klein en God alleen groot! ♦*

► wordt vervolgd

Christenvervolging wereldwijd

C.S.L. Janse, Ugchelen

Onmiskenbaar neemt de onrust in de wereld toe. Oorlogen en burgeroorlogen, terreuracties en totalitaire regimes teisteren tal van landen. Grote aantallen mensen worden onderdrukt vanwege hun politieke opvattingen, hun etniciteit of hun godsdienst.

Volgens een organisatie als Open Doors is het geweld tegen christenen het afgelopen jaar fors toegenomen. Men kwam zelfs tot een aantal van 365 miljoen, met name in Afrika, die zeer zwaar vervolgd zouden worden. Dat is een ernstige zaak, waarvoor op allerlei niveaus aandacht moet worden gevraagd.

Ook in de westerse wereld, waar de vrijheid van godsdienst grondwettelijk is vastgelegd, krijgen orthodoxe christenen steeds minder ruimte om hun opvattingen uit te dragen en in praktijk te brengen. Denk maar aan de grote ophef over de Nashvilleverklaring, nu vijf jaar geleden, of het nog steeds lopende proces tegen de Finse Päivi Räsänen.

Verschillen

Daarbij moeten we natuurlijk wel bedenken dat je christenen in allerlei soorten hebt. Helaas wel. Dat is in Nederland zo en dat is daarbuiten niet anders. Veel christenen zijn rooms-katholiek. Dat geeft meteen al een duidelijke scheiding. In de protestantse wereld heb je orthodoxe en minder orthodoxe protestanten, evangelischen en charismatischen. En wat zich calvinist of gereformeerd noemt, valt ook uiteen in verschillende richtingen.

Er is daarom een groot verschil tussen het begrip christenen zoals dat in het brede spraakgebruik gehanteerd wordt en de omschrijving daarvan in vraag en antwoord 32 van de Heidelbergse Catechismus. Bij allerlei dramatische berichten over christenvervolging moeten

we ons dat natuurlijk wel realiseren. Ook onder ons wordt tegenwoordig gemakkelijk gesproken over vervolgte broeders en zusters, terwijl het dan nogal eens gaat om mensen waartegen je veeleer zou moeten waarschuwen gezien hun geloofsovertuiging en levenswandel. Ook over de vervolgte kerk moeten we onderscheidend spreken.

Al blijven mensen standvastig in hun geloof ondanks langdurige en zware vervolgingen door de overheid of door hun volksgenoten, dat betekent nog niet dat er sprake is van een waar geloof. Jehova's Getuigen werden en worden ook vaak vervolgd en bleven daarbij in veel gevallen trouw aan hun verwerpelijke geloofsovertuiging.

Andere gebruiken

Uiteraard is het vanwege de beperkte informatie vaak niet gemakkelijk om een goed beeld te krijgen van de geestelijke ligging van allerlei kerken in andere werelddelen. Je moet daarbij ook altijd rekening houden met verschillen in kerkgeschiedenis, in cultuur en maatschappelijke omstandigheden.

'In middelmatige dingen zal men de buitenlandse kerken niet verwerpen die een ander gebruik hebben dan wij', zo stelden de Dordtse vaders in art. 85 van de DKO.

Maar dat heeft natuurlijk wel z'n grenzen. Lang niet alles valt onder de middelmatige dingen. De Bijbel biedt een universele boodschap. Wat God hier verbiedt, mag elders ook niet en wat hier een misleidende leer is, is het daar ook.

Wat ver weg is, of dat nu in afstand is of in de tijd, lijkt vaak mooier dan het is. Dat zie je in allerlei gevallen. Om het beeldend te zeggen: bij allerlei reizen blijft de gave des ondersheids nogal eens op Schiphol achter. Maar dan houden we onszelf voor de gek en misleiden we wellicht anderen.

Inclusief denken

Dat mensen tegenwoordig gemakkelijk over allerlei theologische verschillen heen stappen en christenen van allerlei soort al gauw als broeders en zusters beschouwen, hangt ongetwijfeld samen met de devaluatie van de leer. De waarheidsvraag is niet meer zo aan de orde.

Terwijl de Bijbel een exclusieve boodschap brengt, is inclusief denken tegenwoordig in de mode. Verschillen, ook op het gebied van kerk en godsdienst, moet je niet zien als een bedreiging, maar vooral als een verrijking. Men heeft graag een veelkleurige boodschap waaruit ieder dan kan kiezen wat hem of haar aanspreekt. Daarbij geldt dat in onze tijd veel mensen zich sterk laten leiden door hun gevoelens. Al het andere moet daarvoor wijken. Als ze dan geconfronteerd worden met mensen en groepen mensen die het zwaar hebben en veel moeten lijden, leidt dat gemakkelijk tot diepgaande gevoelens van verbondenheid en solidariteit, waarbij allerlei andere gezichtspunten gemakkelijk ondersneeuwen.

Nu is het uiteraard zo dat we de lijdende medemens waar mogelijk moeten bijstaan. 'Laat ons goed doen aan allen', zo houdt de apostel ons voor. Geloofsgenoten hebben daarbij voorrang (Gal. 6:10). Zeker als zij om hun geloof vervolgd worden. 'Hetzij dat één lid lijdt, zo lijden al de leden mede' (1 Kor. 12:26). Wordt dat onder ons ook voldoende beleefd? ♦

Brant County neemt nieuwe kerk in gebruik

L. Vogelaar, Scherpenzeel

Na ruim dertien jaar in een voormalige school bijeengekomen te zijn, nam de Canadese gemeente in Brant County vorige week een nieuwe kerk in gebruik.

In de jaren 1972 tot 2010 hield de gemeente haar diensten in het dorp Ancaster, bij de stad Hamilton. Het ledental steeg in die tijd tot 165. Vanwege de hoge huizenprijzen in de stadsregio verhuisden veel leden echter naar het westen. Ook het ontbreken van een eigen school speelde een rol: als gezinnen westelijker gingen wonen, konden de kinderen naar de school in Norwich. Daarom verhuisde de gemeente naar een leegstaande school in Brant County, een half uur rijden vanaf Hamilton. Deze werd op 28 oktober 2010 in gebruik genomen in een dienst die werd geleid door consulent ds. J. Spaans.

Sinds de verhuizing groeide het ledenaantal van ongeveer 100 naar ruim 320. De zaal zat 's zondags nagenoeg vol. Najaar 2022 begon de bouw van een kerk met 600 zitplaatsen op hetzelfde terrein.

Na een halve eeuw vacant geweest te zijn, ontving de gemeente vorig jaar in ds. H. de Leeuw voor het eerst een herder en leraar. Op 24 januari sprak hij tijdens de ingebruikname van de kerk over Genesis 6 vers 14a.

Op een van de foto's is te zien dat de ruimte waar de diensten sinds 2010 zijn gehouden, nu als zaal wordt gebruikt. De preekstoel (afkomstig uit de vorige kerk) staat er nog.

Het kerkgebouw in Ancaster heette Bethel. Dat was ook de naam van de school aan de Bethel Road waar ze naartoe verhuisde. Die naam bleef dan ook op de gevel staan. Bij de ingebruikname van de kerk werd de wens uitgesproken dat het werkelijk een Bethel (Huis van God) zou mogen zijn. ♦

Zoek Jezus vroeg

Vragen van ds. L.G.C. Ledeboer voor de kinderen uitgelegd;
ds. D. de Wit
uitg. Gebr. Koster; 103 blz.; € 11,90

De bekende ds. L.G.C. Ledeboer (1808-1863) was begaan met het zielenheil van kinderen. Naast veel kindergedichten schreef hij voor hen het 'Klein vragenboekje'. Dit werd ook in onze gemeenten wel gebruikt op de kindercatechisatie. Mijn vrouw kan zich de lesjes die ze als kind in de Gereformeerde Gemeente van Wageningen kreeg nog goed herinneren.

Ds. D. de Wit heeft in de tijd dat hij predikant te Borssele was deze vragen voor de kinderen van zijn gemeente uitgelegd in het Kerkelijk Nieuws. De stukjes uit de kerkbode zijn geschikt gemaakt voor een uitgave. Het is een handzaam boekje geworden met de sprekende titel "Zoek Jezus vroeg". Dit zijn woorden uit een bekend kindergedicht van Ledeboer.

De 97 vragen en antwoorden zijn verdeeld over korte hoofdstukken. We noemen een paar opschriften: Wie is God?, Wat is zonde?, Een nieuw hart, Gedoopt, Reken-schap, enz.

Met liefde en bewogenheid legt ds. De Wit de vragen uit aan de kinderen. Hij is als het ware steeds met hen in gesprek. Een voorbeeld uit het hoofdstuk over de wedergeboorte: 'O, dat gún ik jullie zo, dat leven. De duivel en de wereld dienen eindigt in de dood. Het leven dat de Heere schenkt, neemt Hij nooit meer weg. Zullen we het samen vragen: 'Heere, mag ik U leren dienen? Zou U mij daar een nieuw hart voor willen geven? Mag ik Christus nodig krijgen Die te kennen het leven is?'

Het boekje is heel geschikt om in het gezin (voor) te lezen. Daarbij kunnen de vragen van Ledeboer herhaald en geleerd worden. In de inleiding schrijft onze geliefde broeder dat de Heere hem vanuit Jesaja 44:3 verwachting gaf voor de 'nakomelingen'.

We hopen dat de Heere ook het onderwijs uit dit boekje zegent aan hun hart.

ds. S. Maljaars, 's-Gravenpolder

Wat is nodig om een ware theoloog te zijn?

dr. P. de Vries (red.)
uitg. De Banier; 151 blz., € 16,95

Predikanten worden geroepen tot en opgeleid voor hun ambt. Daar ligt een grote verantwoordelijkheid voor de kerk, maar niet minder voor hen die zich geroepen weten. Dat besef leeft sterk in tijden van rijk geestelijk leven, zo blijkt uit deze bundel bijdragen over de eisen die aan een echte theoloog gesteld worden. Dr. P. de Vries heeft een aantal stemmen uit het verleden gebundeld en van een inleiding voorzien. Zo zijn bijdragen van Witsius en Newton opgenomen. Zowel de roeping als de opleiding tot het ambt van dienaar van het Woord komen aan de orde.

Aanleiding voor deze bundel is de ontwikkeling die ds. De Vries waarneemt binnen de theologie als wetenschap. Zo is de VU van haar ankers losgeraakt, onder invloed van het seculiere denk- en leefklimaat van de wereld om ons heen. Dat klimaat dringt zich op aan ons allemaal. Wat biedt

tegenwicht? Oude bronnen benadrukken het belang van het gezag van Gods Woord over alle aspecten van de opleiding, en van een levend beslag van de heiligheid van Gods Naam.

Indrukwekkend is de rede van Witsius waarmee de bundel opent, en die de oprichters van Princeton heeft geïnspireerd. Witsius spoort aan de Schrift nauwgezet te onderzoeken, want overal blaast de Schrift een geur van heiligheid. 'De ziel van de heilige is als een klein heiligdom waarin God woont door Zijn Geest'. Studie, meditatie, gebed en zelfonderzoek zijn volgens Witsius dagelijks nodig.

Een vraag die bij mij opkomt, is of een kerk zich inderdaad moet onthouden van een oordeel over de innerlijke roeping van ambtsdragers, zoals De Vries stelt. De bundel laat op verschillende plaatsen zien dat binnen een opleiding aandacht mag zijn voor blijken van een godvruchtige wandel.

Deze bundel vraagt erom gelezen en herlezen te worden door allen die zich geroepen weten tot het ambt, dan wel tot opleiding en vorming.

ds. H. Brons, Moerkapelle

In de maandelijkse rubriek Kort en Bondig presenteren de verschillende bonden en verenigingen zich.

Bond van Zangverenigingen

De Bond van Zangverenigingen bestaat sinds 1947. In dat jaar werd door een aantal dirigenten van koren, die uitgingen van de plaatselijke Gereformeerde Gemeenten, onze bond opgericht. Nadat in de eerste jaren er landelijke zangdagen werden gehouden, besloot men op een gegeven moment om eens in de vier jaar een landelijke Bondsdag te organiseren. Op zulke dagen werden er koorgroepen gevormd, zodat het mogelijk was om ieder aangesloten koor te laten zingen. De laatste jaren werden die dagen gehouden in De Doelen

te Rotterdam.

In 2022 hebben we vanwege corona helaas geen aandacht kunnen geven aan ons 75-jarig jubileum. In tegenstelling tot een Bondsdag op één locatie worden er dit jaar, ook vanwege het 75-jarig jubileum, twee regionale Bondsdagen gehouden. De eerste is op 16 maart 2024 in Brouwershaven, de tweede op 20 april 2024 in Hasselt.

Als landelijke bond proberen we een meerwaarde te bieden voor zangkoren van de plaatselijke

Gereformeerde Gemeenten.

De komende tijd zullen we een onderwerp naar voren halen en toelichten, zodat leden op de hoogte zijn van de activiteiten van de bond. Het gaat dan niet alleen om het houden van een (regionale) Bondsdag, ook proberen we door het uitgeven van muziek via onze eigen muziekuitleverij ervoor te zorgen dat de koren verantwoorde muziek kunnen zingen. Daarnaast bieden we ieder jaar de dirigentencursus aan.

Als Bond van Zangverenigingen hopen we dat het zingen van de Psalmen en andere geestelijke liederen tot eer van God mag zijn. Dat komt tot uiting in de woorden die één van de grootste componisten, J.S. Bach, aan het einde van elk gecomponeerde werk schreef: 'Soli Deo Gloria'.

Voor meer informatie verwijzen we naar www.bzgg.nl. Stuur ook gerust een mail naar info@bzgg.nl

► Cursisten en projectkoor van de dirigentencursus 2022-2023.

VAN DE PENNINGMEESTER

Het eerste halfjaar van de abonnementsperiode 2024 van De Saambinder betreft de maanden januari tot en met juli. Betaling van het abonnementsgeld hiervoor is aanstaande. Het abonnementsgeld bedraagt € 15,50 per halfjaar.

Abonnees die via een overboeking hun abonnementsgeld willen betalen, ontvangen bij deze editie een papieren factuur. We willen hen vriendelijk vragen om het **betalingskenmerk** bij de betaling te vermelden. Wilt u het abonnementsgeld spoedig overmaken, zodat we geen herinneringen hoeven te versturen? Dat brengt ongewenst extra kosten met zich mee. Naast herinneringen brengt betaling via een *handmatig* overschrijvingsformulier voor De Saambinder eveneens ongewenst extra kosten met zich mee. Een goedkope en aantrekkelijke

vervanging van de papieren factuur is het afspreken van automatische incasso. Ontvangt u nog een papieren factuur? Dan vragen we vriendelijk maar dringend uw medewerking. Wilt u **bijgevoegde incasso-machtiging invullen en terugsturen**, zodat we de kosten van ons blad zo laag mogelijk kunnen houden? U hoeft bijgevoegde factuur dan niet meer te voldoen. **Uw incasso-machtiging kan per direct ingaan.**

Abonnees die hebben aangegeven via iDeal te betalen vinden geen papieren factuur bij deze editie, maar ontvangen

binnen een week een mail met daarin een digitale factuur en een link naar de betaalpagina. We vragen hen dringend om ook het postvak 'ongewenste-mail' even te controleren.

Abonnees die hebben aangegeven via incasso te betalen, ontvangen eveneens geen papieren factuur. Het abonnementsgeld zal rond 5 februari van hun rekening worden afgeschreven. Zowel per bank, per iDeal als via incasso zijn overbetalingen mogelijk. Overbetalingen worden op hoge prijs gesteld; deze komen volledig ten goede aan de Emerituskas.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

K.H. de Heer,
penningmeester De Saambinder

In memoriam Cees Schreuder (44)

In de pastorie van Beekbergen is op dinsdag 23 januari een immens verdriet gekomen. Tijdens een bedrijfsongeval is zoon Cees om het leven gekomen, zijn vrouw Rieke en drie kinderen in groot gemis achterlatend.

Gezien de plaats die onze geliefde broeder ds. A. Schreuder in het geheel van de gemeenten inneemt, onder andere als voorzitter van het curatorium, en door de plaats die hij in ons hart heeft, willen we hem en de zijnen ook

op deze manier doen blijken dat er vanuit de gemeenten met hen wordt meegeleefd en meegezucht. Het was maart 2015 dat onze broeder zijn geliefde vrouw Wilma in Rijssen ten grave moest dragen. Een verdriet waarin door Gods vertroosting een bodem zat, doordat er getuigenis was van de hoop die in haar was gewerkt. Ook mocht hij een nieuwe levensgezellin vinden in Lammèrtha Wilbrink. Maar nu is er deze diepe wond in

het ouderhart. Dat nu diezelfde God, van Wie hij toen en nu mag getuigen dat in Hem het onrecht nooit gevonden is, hem en de zijnen zou sterken. Zeker ook in de tijd die nu volgt, wanneer de lege plaats in hart en huis gevoeld zal worden. Dezelfde God drukke dezelfde hoop af, alleen gegrond in Immanuël. Dat zo mag blijken: 'Als ik door angst en tegenspoed, ben in kleinmoed; Gij mij verkwikket' (Ps. 138, Datheen).

ds. G.J. van Aalst, namens de redactie

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Courtland (Ontario, Canada),
ds. P.C. Vlot te Krabbendijke.

BEDANKT

voor Groningen,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord.

AANGEPASTE KERKDIENT TE NIJKERK

Op zaterdag 10 februari (14.30 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente te Nijkerk een aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een beperking. Ds. G.P. van Nieuw Amerongen preekt over Richteren 16 vers 30, 'Simsons sterven'. Allen - wel of niet met

een beperking - welkom. Collecte tijdens de dienst of via Helpende Handen: NL17INGB 0322 4034 64.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

PASTORAAT ROND SUÏCIDE

Op donderdag 21 maart (19.30 uur) wordt opnieuw een ambtsdragersbijeenkomst gehouden over het thema 'Pastoraat rondom suïcide'. Spreker is ds. D.E. van de Kieft. Locatie: Elimkerk, Langeweg 61, 's-Gravenpolder. Er is gelegenheid om vragen te stellen. Graag vóór 14 maart opgeven via deze link: <https://leden.conscribo.nl/VEH/ambtsdragersbijeenkomst>. Mocht u vragen hebben, dan kunt u een mail sturen naar: kerken@eenhandreiking.nl

OPEN DAG IN ALKMAAR

Op zaterdag 17 februari houdt Bij de Bron in Alkmaar een open dag naar

aanleiding van de recente verbouwing. Er zijn presentaties over het werk op de post en momenten van muziek en samenzang o.l.v. ensemble Vierklank. Er is doorlopend een creatieve workshop en een knutselworkshop voor kinderen. Vanaf 10 uur is de inloop, tussen de middag is een (multi culti) lunch beschikbaar. Voor het programma en meer informatie zie www.bijdebronalkmaar.nl

HOUD ME VAST-CURSUS

De Vluchtheuvel start begin maart in Dordrecht de 'Houd me vast-cursus'. In vier avonden werken echtparen onder begeleiding van EFT-geschoolde

hulpverleners aan een hechte band in hun huwelijk. Meer informatie: www.relaties.stichtingdevluchtheuvel.nl of mail naar mjleertouwer@stichtingdevluchtheuvel.nl

LANDELIJK WONEN EN KERKEN IN BARENDRECHT

De Gereformeerde Gemeente Barendrecht en andere kerken in Barendrecht krijgen de mogelijkheid een nieuwbouwproject in de Zuidpolder onder de aandacht van hun leden te brengen vóórdat de huizen medio maart in de verkoop komen. Het betreft 67 energieneutrale woningen in een ruim opgezette groene omgeving,

met prijzen van circa € 300.000 tot € 550.000 (v.o.n.). Het gaat om woningen voor eenpersoonshuishoudens, en eensgezins- en senioren-woningen. Op dinsdag 27 februari (19.30 uur) is er een informatieavond aan de Middelweg 1 te Barendrecht. Er wordt nagedacht om starters een alternatieve financieringsvorm te bieden. De doelgroep voor deze avond is nadrukkelijk niet alleen starters. Interesse, aanmelding of vragen: huisinbarendrecht@outlook.com of bel Maurits Kreijkes (tel. 06-13590354) of Eddy van Gelder (tel. 06-53966146).

ZANGAVONDEN

Amersfoort - Eimkerk, zat. 10 febr., 19.30 uur, samenzangavond met Betuwse Bovenstengroep, André Nieuwkoop, orgel; leiding ds. W. Visscher; collecte voor Stichting Ismaël.

Borssele - Kerk Geref. Gemeente, zat. 10 febr., 19.30 uur, jeugdkoor David, gem. koor Ethan en Emotion; spreker evang. A. van Setten; collecte voor 'de Bron' in Merksem.

Geldermalsen - Bethelkerk, Laan van Leeuwenstein 10, zat. 10 febr., 19.30 uur, mannenkoor Rehoboth, orkest Euphonia Talenta; leiding oud. J.D. van der Spek; collecte voor MAF in Liberia.

Goes - Sionkerk, zat. 10 febr., 19.00 uur, jubileumzangavond van mannenkoor de Lofzang (van de Geref. Gemeente te Goes) m.m.v. UJrker mannenkoor Crescendo, Martijn Kooijman en Martin Weststrate, orgel.

Vriezenveen - Grote Kerk, vr. 2 febr., 19.30 uur, zangavond t.b.v. aankoop van de Aakerk door de gemeente van Wierden; ds. A. Verschuure, opening.

Yerseke - Herv. Kerk, zat. 3 febr., 19.30 uur, zangavond watersnoodherdenking, mannenkoor Rehoboth (GG Tholen), mannenkoor Ethan (GG Yerseke), Leen Heijboer en Jacco Goud, orgel; leiding ds. C. van Ruitenburger (toegang vrij).

Kerkdiensten

ZONDAG 4 FEBRUARI 2024

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Alblasserdam** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Alphen aan den Rijn** 15.30 uur ds. H. Brons; **Apeldoorn** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser en 18.45 uur ds. B. Labee; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Berkenwoude** 15.00 uur stud. R.T. Michielse; **Bodegraven** 10.00 en 18.30 uur stud. R.T. Michielse; **Borssele** 14.00 uur ds. S. Maljaars; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Den Haag-Scheveningen** 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Deventer** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Dinteloord** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 15.00 uur ds. J. Beens; **Dordrecht** 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 15.00 uur ds. F. Mulder; **Ede** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 19.30 uur ds. W.A. Zondag; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Enter** 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Ermelo** 9.30 en 19.00 uur ds. J. Schipper; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; **Gorinchem** 10.00 uur (H.D.) ds.

M. Boersma en 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenpolder** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Groningen** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Hardinxveld-Giessendam** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 14.30 uur ds. M. Blok; **Hoofddorp** 18.30 uur ds. M.H. Schot; **Houten** 10.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil en 15.30 uur ds. A.A. Brugge; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leiderdorp** 10.00 (H.D.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. M.H. Schot; **Marknesse** 19.00 uur ds. A. Schot; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 18.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Zuid** 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 15.30 uur ds. W. Visscher; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur stud. W. de Jong; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 14.00 uur ds. L. van der Kuil en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur (H.D.) ds. W. Harinck; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Hogchem; **Nisse** 15.00

uur ds. M. Karens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Oosterland** 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; **Oostvoorne** 10.00 en 15.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Opperdoes** 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 17.30 uur stud. J. Kroon; **Poortvliet** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Puttershoek** 10.00 en 15.00 uur stud. J. Kroon; **Ridderkerk** 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 18.30 uur stud. W. de Jong; **Rijssen-Noord** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 15.30 uur ds. G. Pater; **Soest** 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Spijkenisse** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Sprang-Capelle** 9.30 en 16.30 uur ds. E. Bakker; **Stolwijk** 10.00 (H.D.) en 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Terneuzen** 18.30 uur ds. M. Boersma; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur stud. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburger; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; **Vlaardingen** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 9.30 en 16.00

uur ds. C.J. Meeuse; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Werkendam** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Wierden** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; **Wolphaartsdijk** 9.30 uur ds. C. Harinck; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Visscher; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. A. Verschuure.

DINSDAG 6 FEBRUARI 2024

Hoofddorp 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur (Weekdienst) ds. G.W.S. Mulder; **Westzaan** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk.

WOENSDAG 7 FEBRUARI 2024

Aalst 19.30 uur ds. J.W. Verweij; **Barneveld-Zuid** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Brakel** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Doetinchem** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Gorinchem** 19.30 uur ds. J. Schipper; **Goudswaard** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Hilversum** 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi;

Kesteren 19.30 uur ds. D. de Wit; **Kruiningen** 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Meeuwen** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Nunspeet** 19.30 uur ds. A. Schot; **Opperdoes** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Oud-Beijerland** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Puttershoek** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Scherpenzeel** 19.30 uur ds. J. Beens; **Soest** 19.30 uur ds. W.A. Zondag; **Sprang-Capelle** 19.30 uur stud. J. Kroon; **Veenendaal** 19.30 uur ds. B. Labee; **Woerden** 19.30 uur ds. M. Karens.

DONDERDAG 8 FEBRUARI 2024

Aalburg 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Alblasserdam** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Bodegraven** 14.30 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; **Boskoop** 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Dinteloord** 19.30 uur ds. J. Beens; **Genemuiden** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **'s-Gravzande** 19.45 uur ds. M. Joosse; **Hendrik-Ido-Ambacht** 19.30 uur (H.D.) ds. H.J. Agteresch; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Nijkerk** 19.30 uur (voor de zending) ds. J. van Laar; **Nisse** 19.30 uur ds. G. Pater; **Ouddorp** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn;

Poortugaal 19.30 uur ds. A. Schot; **Werkendam** 14.00 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch; **Zwolle** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

VRIJDAG 9 FEBRUARI 2024

's-Gravenpolder 13.45 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars.

ZATERDAG 10 FEBRUARI 2024

Nijkerk 14.30 uur (Aangepaste dienst) ds. G.P. van Nieuw Amerongen.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 4 FEBRUARI 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.30 (Bijbeluur) en 16.00 evang. J. Krijgsman.

Advertenties

*Vertrouwt op Hem te allen tijde; o gij volk;
stort ulieder hart uit voor Zijn aangezicht;
God is ons een Toevlucht.*

Psalm 62 vers 9

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Doetinchem heeft met ontroering kennisgenomen van het plotseling overlijden van zijn ambtsdrager, de heer

Cornelis Hendrik Schreuder

in de leeftijd van 44 jaar.

Vanaf 2016 heeft hij de gemeente mogen dienen in het ambt van diaken en later ook als scriba.

Zijn werk in de gemeente was dienend en vol toewijding.

Wij wensen Rieke met de kinderen Joas, Marte en Jelte en de verdere familie Gods nabijheid en troost toe. Dat de Heere deze ernstige roepstem wil zegenen aan ons aller hart.

Namens kerkenraad en gemeente,
M. Ebbers, preses
B. van der Heiden, 2de scriba

Zelhem, 23 januari 2024

HARKES
Begrafenissen

harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegravenisverzorging.nl

GEZINSCAMPING
IN FRIESLAND

- Bosrijk gebied tussen de **Friese Meren**
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENHOEK.NL

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

Betrokken en vertrouwd!

Hulp bij levens- en gezinsvragen, vanuit een christelijke identiteit.

▼

- hulpverlening
- relatie & gezin
- toerusting
- mediation & coaching
- schoolmaatschappelijk werk

www.stichtingdevluchtheuvel.nl • 0113 - 213 098

Gemengd koor Sursum Corda, uitgaande van de Gereformeerde Gemeente te Zeist, zoekt een enthousiaste **dirigent!**

Repetitie-avond: dinsdag 20.00-22.00 uur
Startdatum in overleg. Reacties: sursumcorda@gergemzeist.nl
Contact: 06-34241217

Psychosociale hulpverlening | Coaching | (ortho-)pedagogische dienstverlening

Het team van Deviaa heeft ruime ervaring met het bieden van hulp binnen reformatorische gezinnen.

- Behandeling op maat
- Begeleiding op maat
- Opvoedondersteuning

Uw adres voor **identiteitsbewuste jeugdzorg**

Deviaa
T 078-4444 000 | E info@deviaa.nl | W www.deviaa.nl
Zwindrecht | Veenendaal | Zaltbommel | Krimpen aan den IJssel

PSALMZANGAVOND OUD GER. GEM. IN NED.
KRIMPEN A/D IJSSEL 19.30 uur
D.V. ZATERDAG 10 FEBRUARI

Toegang vrij • Organisator: Pieter Heykoop
Col.: Mbumba-zending

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn (nieuw)

HONKOOPHOVENIERS

Kom werken als
VAKBEKWAAM HOVENIER of LEERLING HOVENIER
Bekijk de vacatures online!

honkoophoveniers.nl • info@honkoophoveniers.nl • 06 - 438 457 47

De Schutse
Zorg wat er dicht toe doet

Informatieavond Kind, School & Gezin
D.V. 14 maart 2024

Wil jij meer weten over:

- ambulante hulpverlening
- zorgondersteuning
- Dagbehandeling Jonge Kind (DJK)
- Kinderdagcentrum (KDC)

Meld je aan:

of via de website:
www.deschutse.nu

Locatie: SBO De Akker, Wilgenlaan 1,
4251 GE Werkendam
Inloop: 19.00 uur | Start: 19.30 uur

Meer informatie? Kijk op www.deschutse.nu of neem contact op met
Ria Vos: 06 38 51 81 71 of
Margreet Peng: 06 38 02 86 95

ACTIVITEITEN

Omgaan met de waarom-vraag
Voor meisjes en vrouwen met het Syndroom van Turner en hun familieleden
Zaterdag 10 februari - 10.00 uur | Woerden | ds. M. Joosse

Emoties en zo; omgaan met emoties bij jezelf en anderen
Jongeren tussen de 16 en 25 jaar met autisme en een (boven)gemiddelde intelligentie
Zaterdag 2 maart - 10.30 uur | Woerden | Corné Legemaat

Helpende Handen adviseert en ondersteunt mensen met een beperking en hun naasten in hun zoektocht naar zorg of ondersteuning die aansluit op de hulpvraag. Wat kunnen we voor jou betekenen?

Voor meer informatie en aanmelden:
0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

Betaguard (NeoLife) - om vrijer te ademen door de neus (ook bij pollen), bij een gevoelige huid. Februari-aanbieding.
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

EBEN-EZER CHRISTIAN SCHOOL, ST. CATHARINES, ONTARIO, CANADA, uitgaande van de **Netherlands Reformed Congregation**, nodigt sollicitanten uit voor het vervullen van voltijdse posities voor *basisschool onderwijzer/onderwijzeres en middelbaar onderwijzer/directeur* voor het schooljaar 2024-25, DV. We zouden verblijd zijn met vragen en sollicitaties van mensen die bekwaam, veelzijdig en toegewijd zijn, maar boven alles die ook de leer naar de godzaligheid liefhebben. Voor meer informatie over deze functies kunt u contact opnemen met de heer A. Vrugteveen.
E-mail: principal@ecschooll.ca
Telefoon: (00)1-905-563-3077.
Gelieve uw sollicitaties te richten aan de secretaris van het schoolbestuur, de heer G. Brouwer, 1372 Gregory Road N., St. Catharines, Ontario, Canada L2R 6P9.
Telefoon: (00)1-647-271-8984.
E-mail: gerry@ecschooll.ca

**voor het nieuwe schooljaar:
leerkrachten, onderwijs-
assistenten en lio's**

BASISSCHOOL **de Wittenberg**
SCHERPENZEEL

op goede basis samen groeien

Kijk voor meer informatie op onze website

www.dewittenbergschool.nl

Op vakantie of er even tussenuit?
Welkom in ons vakantie-appartement voor 2 personen tussen Middelburg en Veere, www.kleinsintjan.nl

Twee meiden (21 jr) **zoeken vanaf DV mei woonruimte in omg. Wekerom**.
Graag reactie naar 0620408795 of jpenmvl@gmail.com

**HEEREN
VAN
OPHEUSDEN**

AFSPRAAK MAKEN?

We bieden de mogelijkheid voor een afspraak in de avonden of voor bezoek bij u aan huis.

AMBTSKLEDING

MAATKOSTUUMS

TROUWKOSTUUMS

GELEGENHEIDSKLEDING

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL

BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

vacature

**'Betrokken zijn bij
reformatoerisch onderwijs
en bij het opleiden van
jonge mensen?'**

> lid raad van toezicht

Als lid van de raad van toezicht ben je toezichthouder, sparringpartner en werkgever van het college van bestuur. Je houdt toezicht op het beleid van onze school en op de uitvoering daarvan.

Voor het **profiel identiteit/onderwijs** zoeken we iemand die aantoonbare affiniteit heeft met de opleiding en vorming van jonge mensen.

Zet je je hier graag voor in?

Solliciteer via werkenbij.jfsg.nl.

jfsg

Jacobus Fruytier
scholengemeenschap

Jouw bruidsjurk...
 -Uniek -Maatwerk -Betaalbaar
 www.atelier-joline.nl
 Reeuwijk

Op zoek naar een mediator?
 Jacco Hoekman | 06-20222065
www.jhoconsulting.nl

Bruinisse: Boek nu uw vakantie op onze gezellige camping!
 Safaritent/stacaravan/kampeerplaats.
 Kijk op www.dewelblok.nl
 Tel. 0111-482523

VOOR ALLE REINIGING & DESINFECTIE
DESINFECTIEWINKEL.NL

Wernsen Bouw en Montage is op zoek naar een **Timmerman** voor onze Totaalbouw. Een indruk van welke projecten wij realiseren? Zie onze website: www.wernsenbouwenmontage.nl
 Bel of app met Arjen de Reus voor een afspraak: 06-82516382

LANDHOTEL Steindlwirt
 est. 1637

Meivakantie 27.04-05.05.2024
 7 dgn € 1249,- 2 volw. en 2 kinderen tot 12 jaar. Incl Half Pension
 Zomervakantie 22.06.20.07.2024/
 09.08.2024-27.08.2024
 10 dgn € 2229,- / €1749,- incl HP/ ontbijt
 2 volw. en 2 kinderen tot 12 jaar.
 10 dgn € 1540,- / €1160,- incl HP/ ontbijt
 2 volw.

Landhotel Steindlwirt ligt centraal gelegen aan het begin van het Gasteinertal in Dorfgastein, Bundesland Salzburg.

Direct vanuit het hotel zijn verschillende (kinder)wandroutes en vele fietsroutes. Het Dalstation met direct daarnaast het Solarbad (onze gasten hebben gratis toegang tot het Solarbad juni-September) bevindt zich op nog geen 500 meter lopen vanaf het hotel. De gondels in het dal zijn de moeite waard. De Wasserfall

in Bad Gastein, de Gasteiner Höhenweg tussen Bad Hofgastein en Bad Gastein, de Hangbrücke direct bij het bergstation van de Stubnerkogel, het hoger gelegen Sportgastein, de Badesee, goudzoekplaats Böckstein en zoveel meer.

De zondag is voor ons een rustdag. Familie de Nies heet u van harte welkom in Steindlwirt!

Vragen en reserveringen graag per E-mail

www.steindlwirt.com | info@steindlwirt.com | Dorfstraße 30 | A-5632 Dorfgastein

W **VAN DER WILT**
 RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR
AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
 🌐 wiltraamdecoratie.nl

Driestar hogeschool
 Driestar educatief

Ook lesgeven?

'Ik leer kinderen iets en kan iets van hen leren'

Rick Pas - student pabo

Studeren met betekenis

Wil jij ook lesgeven? Bezoek onze open dag op 10 februari!

SAMENZANG- AVOND

met *André Nieuwkoop*

Toegang gratis!

Thema:
De volken zullen U belijden

Met medewerking van
Betuwse Bovenstemgroep
Meditatie door ds. W. Visscher

ZATERDAG 10 FEBRUARI 2024
aanvang 19.30 uur · kerk open 19.00 uur

GER. GEM. AMERSFOORT
Waterdaal 1

 COLLECTE VOOR
STICHTING ISMAËL

Koop tijdens deze avond
originele Zeeuwse bolussen!

TE KOOP: ELEKTRISCHE FIETSEN - Luxe comfortfietsen, stille Bosch middenmotor. Set **nieuwe** Koga e-nova pt + riemaandrijving, 625wh accu, cat. waarde € 8398,-, nu € 3250,- p.st. / Set Gazelle orange c8 hmb **bj 2022**, 500wh, cat. waarde € 6499,- nu voor € 1999,- p.st. Tel. 0613256610 (Stroe)

De Boekenhoeve onbetwist
Uw aanbiedingspecialist
Ga naar: www.deboekenhoeve.nl

Te huur 27 juli t/m 10 augustus: woning met ruime tuin, rand van **Middelburg**, 5 pers. Meer informatie: 0623841196.

Binnenkort: **Historisch (jeugd)boek Niets bij geval**, hoe tijdens watersnood Rina Heijboer in contact kwam met ds. Mallan. **Herdrukken:** Gebed van moeder Anna (Smijtegelt), Gods Woord onder de Roma, Onder de Duitse bezetting en De Drie en de bende van de Sjacheraar: www.ramshoorn.nl

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing

Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

Uw woning in Veenendaal verkopen? Bel dan met Wessel Berkhout!

Wij informeren u graag over onze onderscheidende en enthousiaste werkwijze en verstrekken u graag een aantrekkelijke offerte.

0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

 buitenpraktijk
Mark.

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

'Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren'

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | kroonvloereninsteen.nl

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul, ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkeplein 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T. 001 269 720 3533
E. saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Hoog water

Misschien heb je een paar weken geleden wel gekoken bij het hoge water? Vond je het spannend of de dijken het wel zouden houden?

Gelukkig waren de dijken dit keer sterk genoeg.

In 1953 ging het niet goed. In de nacht van 31 januari op 1 februari 1953 stormde het zo hard dat de dijken in Zeeland doorbraken. Huizen stonden onder water. Mensen en dieren verdronken. Vreselijk wat er toen gebeurde! Vanaf die tijd hebben we geprobeerd de dijken in Nederland extra stevig te maken en werden er allemaal dingen bedacht en gedaan om ons land veiliger te maken en om ons te beschermen tegen het water. Maar we kunnen de dijken nog zo hoog en stevig maken als we willen, toch geeft dit niet de zekerheid dat je altijd veilig bent.

Naast het hoge water zijn er natuurlijk ook andere dingen die ervoor kunnen zorgen dat je niet veilig bent. Je kunt een ongeluk krijgen of erg ziek worden. Er kan oorlog komen. Maar je kunt ook plotseling sterven. Eigenlijk ben je elke dag in groot gevaar.

David was ook heel vaak in gevaar en hij was ook vaak bang. Maar David had wel geleerd waar hij naar toe moest gaan als hij in gevaar was. Hij ging naar de Heere Jezus toe. Hij bad: 'Red mij, Heere, van mijn vijanden; bij U schuil ik'. David mocht in zijn nood schuilen en veilig zijn bij de Heere. Dat is de beste Schuilplaats in alle gevaren die je in je leven tegenkomt.

Heb jij die Schuilplaats al nodig gekregen? Bij die Schuilplaats kun je dag en nacht terecht. Wie in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die is veilig, wat er ook gebeurt! ♦

Leestip: Psalm 91

M. Snellen-Nijsink, Veenendaal

Uit:

Het levenslied van Robert

Andrew Bonar loopt handenwringend heen en weer over het dek van het schip dat nu al twee dagen onderweg is naar Smyrna. Dan weer knielt hij neer bij Robert, die plotseling ernstig ziek is geworden en onder een tentdoek ligt te slapen.

De broeders Black en Keith hebben in Beiroet de reis afgebroken, omdat dominee Black het niet goed kon volhouden. Via de rivieren de Donau en de Rijn zullen ze naar Schotland terugreizen en onderweg proberen enkele synagogen te bezoeken. Wat wil de Heere zeggen met deze tegenslag?

Ook van de gidsen Ibrahim en Achmed hebben ze afscheid genomen. De jongens hadden tranen in de ogen. Er was zaad gestrooid onderweg, ook in hun jonge harten. Zou het wortel mogen schieten en opgroeien?

Andrew denkt aan de laatste weken, die Robert en hij samen hebben opgetrokken. Weemoedig hebben ze afscheid genomen van Immanuëls land, zoals Robert het noemt. Telkens zijn er nieuwe ontmoetingen en gesprekken geweest, telkens waren ze weer onder de indruk van het land, waar zoveel Bijbelteksten extra betekenis kregen. Het meer van Galilëa en het machtige gebergte van de Libanon. De steden Tyrus en Sidon, de berg Karmel. Bij het zien van deze plaatsen vloeiden de gedichten uit Roberts pen.

Robert! Andrew knielt opnieuw neer naast zijn zieke vriend. Zwoegend gaat Roberts borst op en neer. Hij voelde zich in Beiroet al een paar dagen niet lekker toen hij een zieke jongen had bezocht. De dokter dacht dat ze beter de reis op zee konden voortzetten dan in de hitte van de stad te blijven. Frisse zeelucht zou de patiënt zeker goed doen. Maar ondanks de zeelucht zet de ziekte door. Andrew legt een koele hand op Roberts hete voorhoofd. 'Voel je je al iets beter, Robert?' 'Hoofdpijn', is het zacht gemompelde antwoord. Andrew zou de boot wel vooruit willen schieten naar het vasteland om een dokter te laten komen. Urenlang ligt Robert met zware koorts. De reis zal zeker nog een volle dag duren. ♦

Vraag en antwoord

door
ds. **Labee**

Oordelen

Bij de nabetrachtingsdienst op het gehouden Heilig Avondmaal sprak onze predikant heel stellig over de onbekeerde staat van mensen die niet deelnamen aan de bediening. Maar wij kennen toch niet het hart?

Hartenkenner

Het is zeker waar dat een predikant geen hartenkenner is. Van zowel de aanzittende gasten als de achterblijvende gemeenteleden kent alléén de Heere het hart. Duidelijk lezen we dat in Gods Woord. In Lukas 16 lezen we van het indringende twistgesprek van de Zaligmaker met de farizeeën. Ze meenden rechtvaardig te zijn voor God. Maar Jezus zegt: 'Gij zijt het die uzelf rechtvaardigt voor de mensen; maar God kent uw harten' (vers 15b). Er staat een verwijzing naar Psalm 7 vers 10 bij: 'Laat toch de boosheid der goddelozen een einde nemen, maar bevestig den rechtvaardige, Gij, Die harten en nieren beproeft, o rechtvaardige God'. Alle gedachten, woorden en werken onderzoekt en doorgrondt de levende God. Ook in de (bekende) geschiedenis van Samuël, die één van de zonen van Isaï moet gaan zalven, lezen we van de grote Hartenkenner. Als de eerste zoon, Eliab, verschijnt voor Samuël denkt deze: 'Zekerlijk is deze voor den HEERE Zijn gezalfde' (1 Sam. 16:6b). Maar in het volgende vers (7) lezen we: 'Doch de HEERE zeide tot Samuël: Zie zijn gestalte niet aan, noch de hoogte zijner statuur, want Ik heb hem verworpen; want het is niet gelijk de mens ziet, want de mens ziet aan wat voor ogen is, maar de HEERE ziet het hart aan'.

Maar dat neemt niet weg dat we in het stuk der dankbaarheid, bij de behandeling van het vierde gebod van Gods wet, lezen in Zondag 38, antwoord 103: '... en dat ik, inzonderheid op den sabbat, dat is op den rustdag, tot de gemeente Gods naarstiglijk kome, om Gods Woord te horen, de sacramenten te gebruiken, God den Heere openlijk aan te roepen, en den armen Christelijke handreiking te doen; ten andere, dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken

ruste, den Heere door Zijn Geest in mij werken late, en also den eeuwigen sabbat in dit leven aanvange'.

Daarmee blijft alles staan wat we schreven over de grote en enige Hartenkenner. Maar we lezen daar ook over het leven van een zondaar in wie God gewerkt heeft door Woord en Geest. Zo iemand gaat allereerst verlangen naar de rustdag om het Woord (gelezen of gepreekt) te horen. Als tweede staat er achter 'om de sacramenten te gebruiken'. Als de Heilige Doop bediend wordt, wil de Heere het geloof van Zijn ware kinderen versterken. En als het Heilig Avondmaal bediend wordt, mag een wedergeboren zondaar tot gedachtenis van zijn Zaligmaker brood en wijn ontvangen. Opdat, als de Heilige Geest erin meekomt, het aangevochten leven der genade gespijzigd en gelaafd zou worden.

Vruchtenkenner

Een predikant is geen hartenkenner. Wel is het een bekende uitspraak dat een dienaar van het Woord 'vruchtenkenner' moet zijn. Het werk van Gods Geest komt trefzeker in de vruchten openbaar. Onze Dordtse vaders spreken over de vruchten der verkiezing die met geestelijke blijdschap en heilige vermaking mogen worden opgemerkt. Ze noemen dan: 'het waar geloof in Christus, kinderlijke vreze Gods, droefheid die naar God is over de zonde, honger en dorst naar de gerechtigheid' (DL. I,12). En de apostel noemt in Galaten 5 vers 22: 'Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid'.

Lezer(es), worden deze vruchten in uw leven gevonden? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.